

Bemærkninger til forslaget

I de senere år har folketinget ved gentagne lejligheder drøftet Den sydafrikanske Republiks apartheidpolitik over for landets sorte befolkningsflertal. Der har ikke været enstemmighed i folketinget med hensyn til, hvilke sanktioner Danmark burde iværksætte over for Sydafrika for derigennem at være med til at presse regeringen til at opgive sin racistiske politik. Næsten alle danske partier har dog deltaget i en klar fordømmelse af den umenneskelige behandling, som finder sted i Sydafrika af den sorte befolkning.

Den sydafrikanske regering har desværre været uimodtagelig for de mange opfordringer til at ændre sin politik, som er fremkommet fra stort set alle lande. Botha-regimet har indskrænket sig til at gennemføre nogle få ændringer, der skulle give omverdenen det indtryk, at man var bevægelig, men i realiteten var det kun sløringsmanøvrer, der skulle skjule, at den behårde apartheidpolitik blev fastholdt.

Den sorte befolkning, som de første mange år arbejdede for en fredelig løsning af konflikten, har derfor mistet tålmodigheden. Enhver demonstration og alle deres initiativer er imidlertid blevet mødt med en uhørt brutalitet, og tallet på dræbte og sårede vokser i disse måneder med uhyggelig hast.

Overalt i verden er denne udvikling blevet fulgt med stigende bekymring. I Danmark har det givet sig udslag i, at sanktionspolitikken over for Sydafrika gradvis er blevet strammet i de senere år. Det gælder også i de øvrige nordiske lande samt i en række andre lande.

I FNs generalforsamling er der gennem årene vedtaget adskillige fordømmende resolutioner. Den allerseneste tids uroligheder i Den sydafrikanske Republik, som tyder på, at landet nu er på randen af en blodig borgerkrig, har medført, at nu også FNs sikkerhedsråd med hidtil uset skarphed har udtalt sig om apartheidpolitikken i Sydafrika.

Den 21. juli 1985 indførte præsident P. W. Bothas regering undtagelsestilstand i 36 distrikter. Få dage efter, den 26. juli, vedtog FNs sikkerhedsråd en fordømmende resolution (nr. 569) fremsat af

Frankrig og Danmark, hvor FNs medlemsstater opfordres til at gennemføre en række sanktioner, ligesom de lande, der allerede har gennemført sanktioner, opfordres til at iværksætte nye sanktioner.

Den 21. august fremlagde formanden for FNs sikkerhedsråd en ny erklæring fra sikkerhedsrådet foranlediget af den voldsomme skuffelse, der ramte hele verden, da den tale, som præsidenten, P. W. Botha, holdt den 15. august, ikke indeholdt de ventede reformplaner.

Herefter står det ganske klart, at den sydafrikanske regering ønsker at fastholde sin racistiske politik. Man har ikke villet læse skriften på væggen i form af de seneste måneders voldsomme uro, der i realiteten er begyndelsen til en uhyggelig og blodig borgerkrig. Præsident P. W. Bothas og det hvide mindretals styres forstokkethed gør det nu uomgængeligt nødvendigt, at presset mod Sydafrika øges. De økonomiske sanktioner må udbygges på alle måder, da det tilsyneladende er det eneste, som vil kunne bringe det hvide mindretal til fornuft.

I sikkerhedsrådets resolution nr. 569, som Danmark var medforslagsstiller til, opregnes forskellige sanktionsmuligheder, som Danmark naturligvis er forpligtet over for, ligesom der opfordres til at iværksætte yderligere sanktioner.

Beslutningsforslaget indebærer derfor en række elementer, som er en logisk videreførelse af de sanktioner, Danmark hidtil har gennemført.

Forslagsstillerne er naturligvis klar over, at målet for antiapartheidpolitikken må være at få etableret omfattende internationale sanktioner. Derfor indeholder beslutningsforslaget også et pålæg til regeringen om at styrke bestræbelserne for at etablere sådanne sanktioner gennem det nordiske samarbejde og i EF og FN. Den hidtidige udvikling har imidlertid vist, at det har en overordnet politisk betydning for den internationale beslutningsproces, at der gennemføres nationale sanktioner.

Fra mange sider er det påvist, at en olieboycot vil være meget generende for det sydafrikanske